

rozważa i Solidarność

Nr.-64

Protokół porozumienia szarego przez Komisję Rządową i Międzyszakładowy
Komitet Strajkowy w dniu 31 sierpnia 1980 r. w Stoczni Gdańskiej

(fragmenty na temat pierwszego punktu)

...W sprawie punktu pierwszego, który brzmi: "Akceptacja niezależnych od partii i pracodawców wolnych związków zawodowych, wynikająca z ratyfikowanej przez PRL Konwencji nr 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej wolności związkowych" ustalono: Działalność Związków Zawodowych w PRL nie spełniła nadziei i oczekiwań pracowników. Ustraje się za celowe powołanie nowych samorządnych związków zawodowych, które byłyby autentycznym reprezentantem klasy pracującej. Nie kwestionuje się prawa nikogo do pozostania w dotychczasowych związkach, a w przyszłości widzieć można możliwość nawiązania współpracy między związkami. (...) Komisja Rządowa stwierdza, że rząd zagwarantuje i zapewni pełne poszanowanie niezależności i samorządności nowych związków zawodowych, zarówno co do ich struktury, jak i funkcjonowania na wszystkich szczeblach ich działalności.

Rząd zapewni nowym związkom zawodowym pełną możliwość wypełniania podstawowych funkcji w zakresie obrony interesów pracowniczych, realizacji potrzeb materialnych, społecznych i kulturalnych pracowników. Jednocześnie gwarantuje, że nowe związki zawodowe nie będą przedmiotem żadnej dyskryminacji. Stworzenie i działalność niezależnych, samorządnych związków zawodowych odpowiada ratyfikowanym przez Polską konwencjom Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 87 o wolności związkowej i ochronie praw związkowych oraz nr 98 o prawie organizowania się i rokovani zbiorowych. Wielość reprezentacji związkowych i pracowniczych wymagać będzie odpowiednich zmian ustawodawczych. (...) Nowe związki zawodowe winny mieć realną możliwość publicznego opiniowania kluczowych decyzji determinujących warunki życia ludzi pracy: zasad podziału dochodu narodowego na konsumpcję i akumulację, podziału funduszu konsumpcji społecznej na różne cele (zdrowie, oświatę, kulturę), podstawowych zasad wynagradzania i kierunków polityki płac, a szczególnie zasad autowatycznej korektury płac w warunkach inflacji, wieloletnich planów gospodarczych, kierunków inwestycji oraz zmiany cen. Rząd zobowiązuje się zapewnić warunki do pełnienia tych funkcji. Międzyszakładowy Komitet powołuje ośrodek prac społeczno-zawodowych, którego zadaniem ma być obiektywna analiza sytuacji pracowniczej, warunków bytowych ludzi pracy i sposobu reprezentowania interesów pracowniczych. Ośrodek ten będzie dokonywał również ekspertyz w zakresie indeksu płac i cen oraz proponował formy rekompensaty. Ośrodek ten będzie również publikował wyniki swych badań. Ponadto nowe związki będą posiadały swoje wydawnictwa. Rząd zapewni przestrzeganie w Polsce przepisów art. 1 pkt 1 ustawy o związkach zawodowych z 1949 r., który mówi, że gwarantuje się robotnikom i pracownikom prawo do dobrowolnego zrzeszenia się w związki zawodowe. Nowo powstające związki zawodowe nie wejdą w skład zrzeszenia reprezentowanego przez CRZZ. ...

od red. Postulat pierwszy był najważniejszy spośród dwudziestu jeden wysuniętych 7 lat temu przez Międzyszakładowy Komitet Strajkowy w Stoczni Gdańskiej.

Jak widać, ustalenia na ten temat sprzed 7-miu lat nie zostały zrealizowane, chyba że ktoś uznałby za niezależne od pspr związki tow.Miódowicza członek biura politycznego, zrzeszone w OPZZ szmiał w CRZZ. Również nie zostały dotąd zrealizowane inne postulaty, ani polityczne (wolność słowa, druku i publikacji, zniesienie cenzury), ani ekonomiczne (reformy gospodarcze, poprawa warunków materialnych, zdrowotnych, mieszkaniowych). W wielu dziedzinach sytuacja jest gorzej niż 7 lat temu i będzie się dalej pogarszać dopóki komuna znajduje się u władzy. Czerwoni skłoni umowy z 1980 roku. Nie jest to żadna niespodzianka. Zamanie umów społecznych jest nieodłączną cechą ich strategii od czasów Lenina. Robią to zawsze i lekko czują się na tyle silni, aby to robić bezkarnie. Nasze zdanie polega na tym, aby czuli się coraz słabsi, a nie coraz silniejsi, bo oni czują respekt tylko przed siłą, a słabszy niechęć bezwzględnie. Jednym z warunków osłabienia ich bezcelnej pewnością siebie jest nasza pamięć, jako lekarstwo na ich propagandowe kłamstwa. A więc, dopóki nie stać nas na nic lepszego (czy naprawdę nas nie stać, to zupełnie inna sprawa) musimy przynajmniej pamiętać. A pamiętamy towarzysze, pamiętamy!

Sześć lat minęło od I Walnego Zebrania Delegatów Regionu Gdańskiego. W pierwszych prawdziwie demokratycznych wyborach na szczeblu Regionu wybrano nasz Zarząd, którego skład i treść przysięgi dziś przypominamy, zapewniając o pamięci nas wszystkich o tych dniach.

P r z y s i ę g a

Przysięgam na honor, na tradycję Narodu Polskiego być godnym kontynuatorem sierpniowej idei SOLIDARNOSCI. Będę bronił praw i godności człowieka bez względu na konsekwencje jakie będą ponosił. Będę przestrzegał postanowień zawartych w statucie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "SOLIDARNOSC" i działań w interesie ludzi pracy. Będę służył Ojczyźnie i Związkowi poprzez umacnianie demokracji i koleżeńskiej idei SOLIDARNOSCI, będę strzegł ich niezawisłości i suwerenności. Przysięgam. Tak mi dopomóż Bóg. Za delegatów I Walnego Zebrania Prezydium (Konrad Maruszczyk) (Lesław Buczkowski) (Karol Kremenowski) Gdynia 14.7.1981 r.

Skład Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ "SOLIDARNOSC": Jan Antczak, Marek Balicki, Bogdan Blindow, Lesław Buczkowski, Stanisław Bury, Jacek Cegielański, Jarosław Deska, Krzysztof Dowgiałło, Adam Drag, Joanna Duda-Gwiazda, Stanisław Fudakowski, Andrzej Gajewski, Achilles Gałaska, Jerzy Gawęda, Bogusław Gozab, Maria Grubba, Andrzej Gwiazda, Jacek Jaruchowski, Regina Jung, Alojzy Kaczmarek, Lech Kaczyński, Jan Kamiński, Bożena Ptak-Kasprzyk, Jacek Kłysz, Andrzej Kozicki, Karol Kremenowski, Ewa Kubasiewicz, Anna Kurka, Zenon Kwoka, Leszek Lamkiewicz, Bogdan Lis, Zbigniew Lis, Waldemar Ludew, Konrad Maruszczyk, Alicja Matuszewska, Jacek Merkel, Marian Miąkowski, Henryk Mierzejewski, Jerzy Milewski, Bogdan Olszewski, Andrzej Opiela, Skymon Pawlicki, Marian Piekarski, Alina Pienkowska, Jan Piotrowicz, Stanisław Piłat, Czesław Płocharczyk, Ryszard Ruszkiewicz, Jan Samsonowicz, Andrzej Staśkiel, Marian Switek, Józef Tatar, Renata Tysser, Roman Urbański, Lech Wałęsa, Krzysztof Wilski, Longin Wiśniewski, Jerzy Wojdyczo, Jan Woźniak, Zdzisław Złotkowski, Danuta Żurkowska.

Wiadomości stoczniowe
w Coraz trudniejsza jest sytuacja finansowa Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Jest ona winna dostawcom 5,7 mld zł, a wobec banku jej zadłużenie wynosi 31,0 mld zł. Same procenty od zadłużenia wobec banku w bież. roku przekraczają 2 mld zł. Plan sprzedaży za 5 m-cy wykonano zaledwie w 16% a za 6 m-cy w 14%. Pod względem dotępcji Stocznia znajduje się na 6 miejscu na liście krajowej, a pod względem sprzedaży na 68 miejscu, a rentowności na 357, zaś pod względem zarobków na 36 miejscu w kraju za średnią płacą 31.382 zł (Stocznia Północna jest na 7 miejscu, a GSR im. J. Piłsudskiego na 9) Pogarszają się warunki pracy i mieszkaniowe, duża jest ilość wypadków przy pracy (30 zarejestrowanych przez służbę bhp w ciągu 5 m-cy)

TKZ dziękuję: Ż.W.-1, o ks. Henryk-1, o Basia-3, o ks. Antoni-2, o

W lipcu odbyło się kolejne posiedzenie TKZ NSZZ "SOLIDARNOSC" Stoczni Gdańskiej. Porządek obrad obejmował: zmiany personalne w składzie TKZ związane ze zmianą funkcji niektórych członków; ocena aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej w Stoczni Gdańskiej ze szczególnym uwzględnieniem spraw pracowniczych; ocena pracy sieci kolportażu; sprawy bieżące i zaopatrzeniowe.

Niedawno witaliśmy na wolności kol. Ryszarda BALEWSKIEGO, pracownika naszej stoczni, przetrzymywanego bezprawnie na podstawie fałszywych oskarżeń o terroryzm. Teraz informujemy, że kol. Baleski po wnieśliwych przejściach przebywa w szpitalu. Stan jego zdrowia jest nie najlepszy. Jego przykład jest kolejnym oskarżeniem sb, która stosowała wobec nie presję psychiczną, zmuszając do zeznań zgodnych z koncepcją oskarżenia. Takie postępowanie jest łamaniem prawa człowieka do własnych poglądów, jest godne karykół w krajów Trzeciego Świata. Ryszard Baleski, który był przetrzymywany na podstawie własnych zeznań, został złamany psychicznie, co jest większą zbrodnią niż bicie i inne metody stosowane przez sb. Pomocne przyjdzie go do pracy w Stoczni Gdańskiej jest również sprawą bardzo dziwną, nie stosowaną dotąd przez wiadomą instytucję. Nikt z oskarżonych czy skazywanych w procesach politycznych nie miał takiej możliwości. Czyżby liczone na to, że będzie można dalej wywierać presję na już i tak chorego człowieka i uzyskiwać od niego informacje z naszego sakładu? Chcemy przypomnieć panom z sb, że i za to w przyszłości będą musieli zapłacić rachunek.

Kierownik wydz. W-5, tow. Bogusław Czechowicz afiszuje się dość często jako gorliwy komunistą i bijąc się w pierś mówi: "Ja, komunistą nie pozwolę na żadne machinacje i kombinacje". Nie przeszkodziło mu to wyjechać w godzinach pracy malarsza ze stoczniami materiałami, aby ten pomalował mieszkanie jego sekretarki. Kierownik W-5 jak każdy komunistą co innego mówi, a co innego robi.

Dotarło do naszej wiadomości, że niektóre osoby w Stoczni usiłują za naszą gazetę pobierać opłaty. Podkreślamy, że "RIS" jest gazetą bezpłatną, a koszty jej wydawania pokrywane są ze składek związkowych i ofiar sympatyków.

W ub. roku został odznaczony st. mistrz wydz. K-2 Stanisław Fiodorowicz odznaką Janka Kramskiego. Odznaczenie to opijano w sakładzie pracy. Mocno upojony alkoholem St. Fiodorowicz został zatrzymany przy bramie, a następnie dyscyplinarnie zwolniony z pracy. Jednak Wojew. Zarząd ZSNP w porozumieniu z sakładowymi komórkami

kami pspr i smsp sąkatwili emulowanie swolnienia, a delikwent otrzymał tylko naganę z przeniesieniem na wydz.W-2, zaś w tym roku otrzymał 14-tkę nawet w 100%. Zgodnie z Regulaminem, każdy inny stocznowiec nie otrzymałby tej premii, lecz oszczędnych nie obowiązują żadne prawa.

W Andrzeju Obuchowicz (szwagier tow.Zabęckiego) mistrz wydz.K-2 dokonał oszustw w dokumentacji technologicznej na wykonanie sadni 2000 rbg. Kierownictwo wydziału w porozumieniu z organizacją partyjną sataiło całą sprawę i podało fikcyjne prace, których nie było. Obuchowicza przesunięto tylko na spawacza bez żadnych innych konsekwencji.

W Tow.Lucjan Bojanowski-strażnik przemysłowy Stoczn. Gdańskiej znany jest ze swego chamskiego zachowania w stosunku do pracowników. Ostatnio doniesiono nam, że w obelżywy sposób wyraził się o Papieżu; ze względu na szacunek do Ojca Św. nie podajemy wypowiedzianych słów. Nawet władze państwowe z szacunkiem wypowiadają się o Papieżu, a taka kanalia śmie obrażać osobistość, którą ceni cały świat. Tow.Bojanowski, ludzie ci tego nie zapomną! Odpowiedz przed sądem za swoje czyny!

W Sekretariat Stano Stolicy Apostolskiej przesłał na ręce ks.kan.H.Jankowskiego podziękowanie za przesłany dar Ojcu Św. w czasie III Pielgrzymki do Ojczyzny a także za wszelkie wyrazy więzi duchowej. Za wierność Krzyżowi Chrystusowemu, za umiłowanie Boga i bliźnich "do końca" Ojciec Św.z serca udzielił szczególnego Błogosławieństwa Apostolskiego.

K.I.L. O.W.K.

PROGRAM DNI SIERPNIOWYCH- Kościół św.Brygidy w Gdańsku

15.08	godz.19,30	Poezja i muzyka Sierpnia 1980 - aktorzy teatrów Trójmiasta
16.08	" 19,00	wykład dr R.Bugaja "zw.zaw.wobec problemów gospodarki polskiej"
23.08	" 19,00	" prof.Br.Geremka "Postulaty gdańskie i wartości podstawowe"
24.08	" 19,00	" prof.J.Zaleskiego "Wartości uniwersalne fundamentem przyszłości"
25.08	" 19,00	" doc.J.Strzeleckiego "Filozofia Porozumień Społecznych"
26.08	" 19,00	" prof.T.Zielińskiego "Prawo pracy i Porozumienia Społeczne"
27.08	" 19,00	" prof.A.Stelmachowskiego "Aktualność Porozumień Rzeszowskich i Ustrzyckich"
28,29 i 30.08		prelekcje w kościele NMP Kr.Różańca Św. na Przymorzu
30.08	godz.14,00	Msza św.dziękczynno-błagalna w intencji Ojczyzny-kościół Sw.Brygidy
31.08	" 18,00	Centralna Uroczystość Sierpniowa-Bazylika Mariacka- Msza św.koncelebrowana przez ks.bp Tadeusza Gocłowskiego

Wiadomości z bliska i z daleka

- W Polskie zadłużenie za granicą wzrasta o 80 dolarów na sekundę.
- W maju br przyjechał do Nowej Huty szef pseudozwiazku tow.Młodowicz. Przyjechał na obławianie Dnia Hutnika i czynił to tak skutecznie, że czterech facetów miało trudności z wsadzeniem go do służbowego samochodu. Jesienią ub.r.tow.Młodowicz rozkazał po pijanemu odwieźć służbowym samochodem z Bartkowej do Nowej Huty (80 km) najpierw swego psa, a później wrócić po siebie.
- Ocenia się że w W-wie znajduje się od 7- 25 tysięcy osób bezdomnych. Kilkadziesiąt z nich zmarło podczas ostáttniej zimy.Lepiej chyba było zostawić śpiwozy w Kraju niż wysyłać je do Nowego Jorku.
- Koszty węgetacji w 4-ro osobowej rodzinie wynosiły w marcu 1987 roku 9.310 zł na osobę, a minimum socjalne 11.790 zł na osobę.
- Dwie największe nasze rzeki Wisła i Odra nie mają ani jednego odcinka wód o czystości 1-ej klasy. Wisła nie ma też wód 2-ej klasy; z niej pochodzi 95% zanieczyszczeń,zatruwając wody Zatoki Gdańskiej.
- W wojew.konińskie stało się strefą katastrofy ekologicznej. Same tylko elektrownie emitują rocznie ćwierć miliona ton pyłów i gazów trujących. Nie ma tu ani jednego czystego jeziora, a woda z Warty nie nadaje się nawet do wykorzystania w przemyśle W ostatnich latach wskutek skażenia uległo dewastacji 100 tys.m² drzew i 18 tys.ha gruntów ornych. W 22 wsiach powinno wprowadzić się całkowity zakaz upraw i hodowli, a kilka wsi całkowicie ewakuować. W tym wojew.ilość przypadków białaczki przekracza 30 razy średnią krajową, a dynamika zgonów na raka płuć jest najwyższa w Europie. Inną katastrofą ekologiczną jest woj.opolskie, a rejon Kędzierzyn - Błachownia-Zdzieszowice nazywany jest "trójkątem śmierci". Na co my czekamy? Dajmy się w pokorze wytruć i zgubić? Nas czeka Zarnowiec.Protestujmy!
- W PRL życie człowieka warte jest ...250 tys.zł. Jest to maksymalna wysokość odszkodowania dla najbliższej rodziny pracownika, który zginął w wypadku przy pracy. Każdy procent utraty zdrowia wart jest 2.500 zł, czyli nie wiele ponad 2 butelki wódki po nowych cenach.
- Ng oficjalnych danych w latach 1975-1986 spożycie mięsa w rodzinach pracowniczych PRL spało o 22%, a cena łopatki wieprzowej była w 1986 r. o 35% wyższa niż w 1975 w porównaniu do płac.
- W Częstochowie powstaje nowa baza milicji, zomo i sb na obszarze 19 ha. Obejmuje

na m.in. 7 budynków kossarowych, stację paliw, boisko, salę gimnastyczną, krytą pływalnię, rzutnię granatów, garaże, magazyny uzbrojenia, pomieszczenia dla psów, awaryjne zaopatrzenie w wodę i energię. Całość otoczy pas zieleni. Koszty jeszcze nie znamy. Zresztą to nie istotne. Społeczeństwo zapłaci!

W tzw. "planie 5-cio-letnim" 1986-1990 zakłada się kontynuowanie inwestycji centralnych za 800 mld zł, z czego 60% zostanie utopione w kopalniach węgla, hutach i elektrowniach. Oprócz tego PRL będzie kredytować także inwestycje jak: gassociąg Jamarów na Kubie (90 mln rubli) i 4-y w Mongolii (16 mln rubli). Dochód narodowy ma wzrosnąć o 16-19%, a zużycie energii o 18,6%. Na takim planie daleko nie zajdziemy. Górnictwo węglowe i hutnictwo PRL pożera energię i stal kosztom reszty gospodarki klaszka budownictwa mieszkaniowego. W latach 70-tych kopalnie węgla pochłaniały 9% krajowej produkcji stali, w 1985 r. już 19%.

Bilans energetyczny PRL ratowano zimą nie dając węgla cementowniom. W ciągu stycznia i lutego nie wyprodukowano dzięki temu 600 tys. ton cementu, co oznacza dalsze zmniejszenie budownictwa mieszkaniowego o 20 tys. mieszkań.

Na rok 1988 szykuje się katastrofa w obrotach z zagranicą. Trzeba będzie spłacić 8 mld dolarów smych osdetek od długów, a będzie na ten cel najwyżej 1,5 mld dol. dym z pomysłów władzy jest położenie łapy na prywatnych kontaktach dolarowych obywateli, jak to już zrobiono z odpisami dewizowymi przedsiębiorstw.

Wg niektórych szacunków zachodnich wydatki wojskowe PRL przekraczają 6 mld dolar. cznie. Oficjalne źródła PRL podają, że wydatki na milicję, zomo i sb wyniosły w 1986 r. 125 mld. zł czyli 5 razy więcej niż na kulturę i 10 razy więcej niż na ochronę środowiska.

Wbrew kłamstwom propagandy na temat bezpłatnej opieki zdrowotnej w PRL, 10 mln dzi musi korzystać corocznie z usług spółdzielni lekarskich, na których władza jeszcze zarabia. W 1986 r. spółdzielnie lekarskie zapłaciły budżetowi państwa 5 mln zł podatku.

Przedowy spis leków zawiera 627 leków gotowych. Z tego w 1984 r. nie było w ogóle 1, a w 1985 r. - 256, w 1986 r. - 195. Z tych 627 leków 231 pochodzi ze strefy dostaw i są to głównie leki ratujące życie. Z ogólnej liczby 231 brakowało w 1984 r. jedynie 62 leki, w 1985 r. - 75, w 1986 r. - 89, a reszta była tylko w 50%.

W uzdrowisku Cieplice w ciągu ostatnich 10 lat stężenie dwusiarczku węgla w powietrzu było średnio 160 razy wyższe od dopuszczalnego, a siarkowodoru 35 razy. Do roku do atmosfery wydostaje się z kominów ok. 4,5 mln ton dwutlenku siarki i gazów i innych pyłów i dymów trujących. W zabytkowym centrum Krakowa stężenie dwutlenku siarki jest 8,5 razy większe od dopuszczalnego przez bardzo liberalne przepisy. Już w Polsce ani kawałka lasu wolnego od zanieczyszczeń i skażeń.

Na Śląsku tylko 4% wody nadaje się do picia, 20% do celów rolniczych, 11% tylko celów przemysłowych, a 65% do niczego się nie nadaje. 47% gruntów ornych jest zanieczyszczonych, a 90% dzieci w niektórych miejscowościach ma chroniczny nężył górnych i astmę.

Kopalnie odprowadzają do rzek tyle zatrutej i zasolonej wody, że ilość soli w wodach Wisły przekracza o 1000% normy dla III klasy czystości. W woj. zielonogórskiej woda, nie mieszcząca się w żadnej klasie czystości stanowi 68%, w tarnobrzeskim 60%, w zamojskim - 80%. Na 139 przebadanych jezior tylko jedno znalazło się w I klasie czystości.

Na 2,8 mln indywidualnych gospodarstw rolnych w Polsce jest zaledwie 650 tys. traktorów, z czego 40% nabytych od PGR-ów i SKR-ów jako zużyte. W USA na potrzeby jednego farmera pracuje 5-6 osób w przemyśle, w PRL zaledwie 0,5 osoby. Dlatego 1 osoba zatrudniona w rolnictwie polskim produkuje żywności dla 5-6 osób, a w USA dla 80. Koszty utrzymania w latach 1983-86 wzrosły średnio o 192%. Przewiduje się, że za lata 83-87 wakażnik ten osiągnie 240%.

NOŚĆ! Podsumujmy to jednym zdaniem: Ale mamy za to SOCJALIZM!

Ostatnich latach było w Bułgarii 368 strajków strumionych przez władze.

Rumunii każda nieoficjalna rozmowa z cudzoziemcem jest nielegalna. Na rozmowę z Rumunami można otrzymać zgodę władz w kilka dni po złożeniu podania, lecz należy się spodziewać szczegółowej relacji pisemnej. Rozmowy służbowe z cudzoziemcami odbywają się wyłącznie w obecności miejscowego ubeka.

Wzrost wielorybów jest w świetle prawa międzynarodowego nielegalny. Prym w tym procederze wiodzie ZSRR, który ma na sumieniu 60% nielegalnie odłowionych zwierząt. Ostatnio ZSRR poinformował, że będzie łowił tylko do celów "naukowych".

Najuboższym krajem świata jest rządzona przez komunistów Etiopia, gdzie w ostatnich latach prawie wszyscy ludzie głodują, a 1 mln obywateli zmarło z głodu. Ta Etiopia safundowała sobie największą armię w Afryce (300 tys. żołnierzy) a za jej obronę bronii winna jest ZSRR 2 mld dolarów.

1,5 mln Węgrów pozbawionych elementarnych praw narodowych żyje w Śiedmiogrodzie pod panowaniem "bratniej" Rumunii.